

“El meu fill es va allistar al RUC i mai més no vaig deixar que tornés a posar els peus a casa.” Aquesta frase, pronunciada per un taxista del barri catòlic de Falls Road, a Belfast, la capital d'Irlanda del Nord, és un exemple que il·lustra a la perfecció l'odi que el Royal Ulster Constabulary (RUC) genera entre la població catòlica nord-irlandesa. Malgrat que l'any 2001 el RUC va incorporar-se, sense dissoldre's, al nou Servei de Policia d'Irlanda del Nord (PSNI), creat com a resultat dels termes de l'anomenat Acord de pau de Divendres Sant del 1998, aquest cos de policia continua sent un dels esculls principals per a una resolució definitiva del conflicte.

Tanmateix, el procés de pau a Irlanda del Nord va fer un pas de gegant el passat diumenge 28 de gener. Els militants del Sinn Féin que van participar en l'*ard fheis*, una assemblea extraordinària del partit celebrada a Dublín, van autoritzar la direcció a reconèixer el PSNI i a integrar-se en el Policing Board, l'organisme format per nou independents i deu membres dels partits polítics principals encarregat de supervisar la policia. L'any 2001, en el moment de crear-se el PSNI, el Sinn Féin va renunciar a entrar en aquest organisme. De fet, l'acord pres el 28 de gener significa una decisió del tot impensable fa cinc anys, ja que fins ara els republicans rebutjaven de ple les forces de seguretat i el sistema judicial de l'Ulster, que consideren part de l'estat britànic.

Mesos de treball. En l'assemblea celebrada a Dublín, seguida per més de dos mil militants, el 90% dels 900 delegats escollits per votar va donar suport, per primera vegada en la història d'aquest partit, a la proposta de la direcció per reconèixer la policia i la justícia de la província nord-irlandesa. El resultat de la votació, això no obstant, va respondre a l'intens treball desplegat per Gerry Adams i Martin McGuinness, els líders principals del Sinn Féin, durant els mesos previs, amb desenes de mítings seguits per milers de persones per tota la illa i, sobretot, amb trobades privades amb membres de la branca militar del moviment, l'Exèrcit Republicà Irlandès (IRA), amb antics presoners i també amb nombrosos delegats que

El reconeixement de la policia de l'Ulster pel Sinn Féin és un gran pas per a la solució del conflicte. Ara bé, caldrà veure si la població catòlica acaba acceptant l'odiat RUC, un cos que, tot i la renovació impulsada fa cinc anys, continua format majoritàriament per protestants i conservant una reputació sectària.

Unir-se a l'enemic

posteriorment tindrien vot a l'assemblea. No debades, l'acceptació del RUC és un tema que requeria una llarga fase de conscienciació per la transcendència del canvi. Un exemple que ho mostra és el cas de Paul Butler, un regidor del Sinn Féin al municipi de Lisburn que de

Un contingent de policies del Royal Ulster Constabulary (RUC), amb equipament d'antidisturbis, es dirigeix a contenir una manifestació al barri catòlic de Falls Road, a la capital nord-irlandesa de Belfast.

jove va passar quinze anys de presó per la mort d'un membre del RUC i que, a pesar de tot, va parlar a l'assemblea en favor del reconeixement de la policia.

Tanmateix, això no vol dir que en el Sinn Féin, i en la comunitat catòlica en general, no hi hagi oposició a la resolució aprovada pel partit. Una mostra d'això són els crims de "traïdors" proferrits per un gran nombre de persones que tant Adams com McGuinness van haver d'escoltar quan van arribar al lloc de celebració de l'assemblea. Al seu torn, Gerry Kelly, el tercer home del partit, va ser interromput durant una entrevista televisiva en directe per un individu que el va acusar d'haver venut el moviment republicà. Sigui com vulgui, Adams, adreçant-se a la militància després de la votació, els va assegurar que havien fet un gran pas per aconseguir "canviar el

panorama polític de l'illa per sempre" i encaminar-se cap a "l'objectiu d'una Irlanda unida".

Anys de disputes. El RUC s'ha guanyat a pols el rebuig de la població catòlica d'Irlanda del Nord. Aquest controvertit cos de policia va ser creat l'any 1922, en consumir-se la partició de l'illa com a força d'ordre separada de la policia irlandesa. El desplegament inicial fou de tres mil agents, vestits amb el característic uniforme verd fosc que ha arribat fins a l'actualitat. Tot i que inicialment estava previst que el RUC incorporés almenys un terç de catòlics, aquesta proporció mai no es va aconseguir. Encara és més, a final dels anys seixanta, mentre la tensió a Irlanda del Nord s'incrementava i el RUC doblava la seva plantilla, la proporció de catòlics era només de l'11%. La percepció que la policia era una força protestant feta per als protestants, el missatge dels líders republicans a la comunitat catòlica perquè no ingressessin al RUC, així com els atacs de l'IRA contra els catòlics que ho feien, va comportar que la distribució fos molt desproporcionada. Als anys vuitanta, en el moment en què el RUC disposava de més agents, uns 8.500 en actiu i 5.000 en reserva, el percentatge de catòlics era del 8%.

L'odi vers la policia va aparèixer sobretot als anys setanta, coincidint amb l'aparició dels moviments que reclamaven drets civils per als catòlics i la fi de la discriminació. Les manifestacions eren brutalment reprimides per la policia, fins al punt que en un termini d'uns deu anys un total d'onze persones havien mort per l'impacte de les bales de goma. A més, el RUC, com també l'exèrcit britànic desplegat a l'Ulster, van ser acusats d'aplicar una política de "tirar a matar" als sospitosos de terrorisme, en lloc de procurar detenir-los. Posteriorment, l'assassinat dels advocats Pat Finucane el 1989 i Rosemary Nelson el 1999, ambdós defensors del respecte pels drets humans a l'Ulster, va fer sorgir les sospites que el RUC col·laborava amb els grups terroristes unionistes. En aquest sentit, el passat 22 de gener, pocs dies abans de la conferència del Sinn Féin, l'organisme supervisor del PSNI va presentar un informe on es mostrava que durant anys la policia de l'Ulster va encobrir i facilitar informa-

ció a grups armats unionistes per assassinar membres del moviment republicà.

Sigui com sigui, el RUC també ha hagut de pagar un preu molt alt a Irlanda del Nord. Durant els trenta anys que va durar el període més dur del conflicte, 302 membres de la policia van perdre la vida, la majoria dels quals com a conseqüència dels atacs de l'IRA.

Composició a parts iguals. L'any 2001, amb la creació del PSNI, es va intentar convertir la policia de l'Ulster en un cos format a partir del reclutament a parts iguals de catòlics i protestants. A més, entre altres reformes, es va suprimir el qualificatiu de "real" i es van incloure símbols irlandesos, com per exemple l'arpa, en la indumentària dels policies; tot plegat per fer un cos més atractiu per a la comunitat catòlica i que la respectés. De tota manera, tot i els esforços fets per crear un cos de policia menys sectari, els catòlics nord-irlandesos continuen desconfiant de la policia. Hugh Orde, cap actual del PSNI a l'Ulster, es mostrava satisfet fa uns dies de la nova política de reclutament i afirmava en un diari de Belfast que l'objectiu era aconseguir un 30% de policies provinents de la comunitat catòlica a final de l'any 2010.

Això no obstant, el camí cap a la pau a Irlanda del Nord encara no està lliure d'entrebancs. L'acceptació per part del Sinn Féin de la policia era un requisit imposat pel principal partit unionista, el DUP que lidera el reverend Ian Paisley, per desbloquejar la situació i celebrar unes eleccions legislatives, previstes per al proper 7 de març, que permetin recuperar el Parlament i el govern autònom de l'Ulster. Ara bé, l'acord adoptat pels militants del Sinn Féin no representa el reconeixement immediat de la policia, sinó l'autorització de les bases perquè la direcció del partit faci aquest pas en el moment en què es produeixi la devolució de les institucions d'autogovern i que els serveis de policia i justícia siguin transferits de nou a Irlanda del Nord.

Per tant, ara caldrà veure si els unionistes estan disposats a acceptar que primer se celebrin les eleccions abans que el Sinn Féin reconegui oficialment la policia.

Xevi Camprubí

